

Брюксел, 28 май 2018 г.
(OR. en)

9418/18

Междуинституционални
досиета:
2018/0107 (COD)
2018/0108 (COD)

JAI 516
COPEN 166
CYBER 117
DROIPEN 76
JAIEX 56
ENFOPOL 284
DAPIX 158
EJUSTICE 62
MI 399
CODEC 873

БЕЛЕЖКА

От: Председателството

До: Съвета

Относно: Електронни доказателства

а) Регламент относно европейските заповеди за представяне и съхраняване на електронни доказателства

б) Директива относно законните представители при събирането на доказателства

= Ориентационен дебат

I. Въведение

1. На 17 април 2018 г. Комисията прие две законодателни предложения: *предложение за регламент относно европейските заповеди за предоставяне и за запазване на електронни доказателства по наказателноправни въпроси*¹ и *предложение за директива за установяване на хармонизирани правила относно определянето на юридически представители за целите на събирането на доказателства по наказателни производства*². Те имат за цел подобряване на трансграничния достъп до електронни доказателства чрез създаване на правна рамка за съдебни заповеди, адресирани пряко до юридическите представители на доставчиците на услуги, без намесата на орган на държавата членка, в която се намира техният юридически представител.

---

¹ 8110/18.

² 8115/18.

Първите експертни обсъждания, както и един дебат в рамките на CATS, откриха редица политически важни въпроси, които председателството желае да представи на вниманието на Съвета по правосъдие и вътрешни работи (ПВР) на 4 юни с цел получаване на политически насоки не само относно посоката, която да се следва при бъдещите преговори по предложенията, но също и по отношение на външните отношения на ЕС по този въпрос с ключови партньори като САЩ.

II. Обхват на законодателните предложения на Комисията

2. Въпреки че приветстваха предложенията, редица делегации изразиха съжаление за ограничения обхват на предложения регламент, тъй като той не се отнася за *прекия достъп до електронни доказателства* (пряк достъп до данни, без помощта на трета страна (доставчик на услуги) като посредник), нито за *прихващането на данни в реално време*. Много делегации смятат, че тези два елемента е трябвало да бъдат разгледани, тъй като отговарят на оперативните нужди и поради това трябва да бъдат проучени допълнително и много по-подробно. Въпреки това мненията са разделени по въпроса дали това следва да бъде направено с оглед на включването им в разглежданите предложения или по-скоро успоредно с тях, така че да не се забавят или продължават текущите преговори.
3. Що се отнася до *прихващането на данни в реално време*, до момента са изразени следните съображения:
  - това е чувствителна и интрузивна мярка,
  - тази възможност е предвидена в много национални закони за национални цели, в Директивата относно европейската заповед за разследване и в Закона CLOUD на САЩ; всяко основание в рамките на ЕС за прихващане на данни в реално време следва да се разглежда в тази по-широка рамка и да отчита необходимостта от предоставяне на органите на държавите членки на пълен набор от инструменти за борба с престъпността в дигиталната ера (които са на разположение на техните колеги от САЩ). Освен това държавите членки изтъкнаха, че възможността прихващането в реално време да бъде включено на реципрочна основа в обхвата на изпълнително споразумение съгласно американския Закон CLOUD също следва да се разгледа като част от процеса на размисъл по тази мярка.

4. Що се отнася до *прекия достъп до електронни доказателства*, до момента са изразени следните съображения:
- това е мощен инструмент в случай на загуба на местоположение или при неоказващи съдействие доставчици на услуги, който дава възможност на органите на държавите членки да имат дистанционен достъп до наличните данни след претърсване и конфискуване на дадено устройство или след използване на законно получени пълномощия за достъп до определен акаунт;
  - сред държавите членки съществуват големи различия в действащите национални закони, които регулират този пряк достъп, по-специално по отношение на гаранциите и правомощията, които те предвиждат;
  - евентуалното създаване на обща рамка на ЕС би било от полза, но подобен подход на ЕС следва да бъде внимателно разгледан в контекста на различните национални правни рамки, както и внимателно да бъдат обмислени редица въпроси от правно естество, в т.ч. подходящото правно основание.
5. ***Министрите се приканват да обменят мнения относно неотложността на въпроса и условията за продължаване на обсъжданията за създаването в близко бъдеще на рамка на ЕС за „пряк достъп до електронни доказателства“ и „прихващане на данни в реално време“.***

III. Последни международни събития и въздействие на американския Закон CLOUD

6. Американският Закон CLOUD³, приет от Конгреса на САЩ на 23 март 2018 г., пояснява чрез изменение на Закона за съхранените съобщения (Stored Communications Act) от 1986 г., че американските доставчици на услуги са длъжни да изпълняват заповеди на САЩ за разкриване на данни за съдържание, независимо къде се съхраняват тези данни⁴. Освен това Законът CLOUD позволява сключването, при определени условия, на изпълнителни споразумения с чужди правителства, въз основа на които доставчиците на услуги в САЩ ще могат да предоставят данни, засягащи съдържанието, пряко на тези чужди правителства (както и да прихващат комуникации по кабелен път) при условия, които се определят в изпълнителните споразумения.

---

³ Поясняващ законното използване на данни в чужбина (Clarifying Lawful Overseas Use of Data).

⁴ Превръщайки по този начин в безпредметно делото „САЩ срещу *Microsoft Corporation*“ по същия въпрос, т.е. дали, по силата на Закона за съхранените съобщения от 1986 г., правоприлагащите органи на САЩ могат да изискват от доставчик на услуги, базиран в САЩ, въз основа на съдебна заповед да предостави съдържанието на електронна пощенска кутия, запазено на сървър, разположен в чужбина.

7. При обсъждането на този въпрос на мартенското заседание на Съвета по правосъдие и вътрешни работи, министрите се изказаха в подкрепа на общ подход на ЕС към САЩ, като подчертаха, че това не само ще допринесе значително за създаването на правна яснота за доставчиците на услуги и компетентните органи на държавите членки, но и ще предотврати разпространението на различаващи се режими, фрагментираността в рамките на ЕС и неравното третиране на държавите членки.
8. На заседанието на CATS на 18 май, Комисията и Правната служба на Съвета поясниха, че ЕС има компетентността да започне такива преговори със САЩ, а държавите членки не следва да влизат в двустранни преговори. Освен това Комисията изтъкна някои от посочените по-горе ползи. Комисията и председателството също поясниха компетентността на ЕС по този въпрос на министерската среща ЕС – САЩ, състояла се в София на 22 и 23 май 2018 г.
9. Сключването на изпълнително споразумение между ЕС и САЩ следва да се разглежда и в контекста на разпоредбите на член 48 от Общия регламент относно защитата на данните, чието прилагане започна съвсем неотдавна. Този член предвижда, че *„всяко решение [...], с което от администратор или обработващ лични данни се изисква да предаде или разкрие лични данни, може да бъде признато или да подлежи на изпълнение по какъвто и да било начин само ако се основава на международно споразумение [...] между третата държава, отправила искането, и Съюза [...], без да се засягат другите основания за предаване на данни съгласно глава [V]“*.
10. И накрая, при определянето на бъдещите отношения следва да се обърне особено внимание на правилата, съдържащи се в съответните законодателни текстове, за случаите, когато доставчиците на услуги са изправени пред противоречащи си национални законодателства. Американският Закон CLOUD съдържа „клауза за взаимно зачитане“⁵, докато проектът за регламент на ЕС предвижда в член 15⁶ процедура за преразглеждане в случай на противоречиви задължения. Ще е необходимо тези разпоредби да бъдат разгледани внимателно и детайлно, за да се гарантират реципрочността и оперативната ефективност.

---

⁵ Клаузата за взаимно зачитане дава възможност на доставчиците на услуги да поискат от съд на САЩ да отмени или измени заповед за запазване или разкриване на данни, ако данните са свързани с лице, което не е гражданин на САЩ, и ако изпълнението на заповедта ще накара въпросните доставчици на услуги да нарушат законите на държавата, с която САЩ имат изпълнително споразумение, в което са предвидени подобни възможности за доставчиците на услуги съгласно законодателството на въпросната държава.

⁶ В член 15 се предвижда диалог с централния орган на съответната трета държава. Единствено ако този орган не възрази, европейската заповед за предоставяне би била спазена и данните предоставени.

11. Министрите се приканват да потвърдят желанието си за бързо започване на преговори със САЩ за сключване на изпълнително споразумение между ЕС и САЩ и освен това се приканват за тази цел да поискат от Комисията спешно да представи на Съвета препоръка относно мандата за преговорите. Министрите се приканват да поискат от Комисията да предприеме подобни стъпки по отношение на Втория допълнителен протокол към Конвенцията от Будапеща, който в момента се изготвя под егидата на Съвета на Европа.
